

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

22 octombrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte – Timofti Vladimir,

Judecători – Toma Nadejda, Țurcan Anatolie, Cobzac Elena, Boico Victor

a judecat în ședință, fără citarea părților, recursurile ordinare declarate de către avocatul David Larisa - reprezentantul părților vătămate/civile Todorov Nicolae, Salajan Serghei, și de către avocații Berliba Viorel, Ungurean Ivan, Ciumac Nicolae cu inculpatul Darii Andrei, prin care solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 26 februarie 2019, în cauza penală privindu-i pe

Darii Andrei Xxxxx, născut la xxxxxx, originar și domiciliat în r-nul xxxxx, s. xxxxx.

Percic Marin Xxxxx, născut la xxxxxx, originar din or. xxxxx și domiciliat în r-nul xxxx, s. xxxxxx.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

1. 02.04.2018 - 16.10.2018 (prima instanță);
2. 20.11.2018 - 26.02.2019 (instanța de apel);
3. 31.05.2019 – 22.10.2019 (instanța de recurs ordinar).

Asupra recursurilor ordinare în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

A C O N S T A T A T:

1. Prin sentința Judecătoriei Orhei (sediul Telenești) din 16 octombrie 2018, cauza fiind examinată în procedura simplificată prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură penală:

- Darii Andrei a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 151 alin. (1), 287 alin. (3) Cod penal, fiindu-i aplicată pedeapsa în baza:

- art. 151 alin. (1) Cod penal, la 3 ani 8 luni închisoare;

- art. 287 alin. (3) Cod penal, la 2 ani închisoare.

Conform art. 84 Cod penal, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, lui Darii Andrei i-a fost stabilită pedeapsa definitivă de 4 ani 6 luni închisoare.

În temeiul art. 90 Cod penal, a fost dispusă suspendară condiționată a executării pedepsei cu închisoarea pe o perioadă de probațiune de 2 ani.

- Percic Marin a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de 287 alin. (3) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa în baza art. 287 alin. (3) Cod penal, la 2 ani închisoare. În temeiul art. 90 Cod penal, a fost dispusă suspendarea condiționată a executării pedepsei cu închisoarea pe o perioadă de probațiune de 1 an.

De asemenea, prin sentință s-a dispus încasarea din contul lui Darii Andrei și Percic Marin a sumei de 969,04 lei în beneficiul statului, cu titlu de cheltuieli judiciare.

1.1. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a constatat că inculpatul Darii Andrei la 30 iunie 2017, în jurul orei 23:00, în stradă, în apropierea gospodăriei lui Negru Valeriu din s. xxxx, raionul xxxx, fiind chemat de către Darii Iurii pentru aplanarea conflictului apărut spontan între Burlacu Valeriu, Salajan Serghei și Todorov Nicolae, imediat, venind la fața locului fără a clarifica situația, din intenții huliganice, încălcând grosolan ordinea publică, manifestând neglijarea premeditată a conduitei în societate, urmărind manifestarea bravurii și a forței grosolane, în prezența mai multor persoane, a aplicat violența fizică în privința lui Salajan Serghei, exprimată prin aplicarea unei lovituri cu o bătă din lemn în regiunea organului vital-partea stângă a capului, ca rezultat al loviturii primite acesta a căzut jos, fiindu-i cauzate vătămări corporale ușoare sub formă de plăgi contuze în regiunea occipitală și pavilionul urechii stângi, după ce continuându-și acțiunile huliganice cu bătă din lemn i-a aplicat lui Todorov Nicolae o lovitură în regiunea organului vital - partea stângă a capului, ca rezultat al loviturii primite acesta a căzut jos pierzându-și cunoștința și fiindu-i cauzate vătămări corporale grave sub formă de traumatism cranio-cerebral închis cu fractura liniară a osului temporal stâng-ambele lamele, contuzie cerebrală minoră, cu edem și tumefiere a țesuturilor moi a capului, plagă și excorație pe cap, după ce Percic Marin, continuând acțiunile huliganice începute de el i-a aplicat la rândul său lui Todorov Nicolae, în timp ce acesta era căzut jos câteva lovituri cu palmele peste față.

Tot el, la 30 iunie 2017, în jurul orei 23:00, aflându-se în stradă, în apropierea gospodăriei lui Negru Valeriu din s. xxxxx, raionul xxxx, din intenții huliganice, urmărind scopul cauzării de vătămări corporale lui Todorov Nicolae, i-a aplicat acestuia o lovitură cu o bătă din lemn în regiunea organului vital-partea stângă a capului, ca rezultat al loviturii primite acesta a căzut jos pierzându-și cunoștința. Drept rezultat al acțiunilor infraționale, lui Todorov Nicolae i-au fost cauzate vătămări corporale grave sub formă de traumatism cranio-cerebral închis cu fractura liniară a osului temporal stâng-ambele lamele, contuzie cerebrală minoră, cu edem și tumefiere a țesuturilor moi a capului, plagă și excorație pe cap.

Prima instanță a încadrat acțiunile inculpatului Darii Andrei în baza:

- art. 151 alin. (1) Cod penal, ca vătămarea intenționată gravă a integrității corporale sau sănătății, care este periculoasă pentru viață;

- art. 287 alin. (3) Cod penal, huliganismul, adică acțiunile intenționate care încalcă grosolan ordinea publică, însoțite de aplicarea violenței asupra persoanelor, acțiuni care prin conținutul lor se deosebesc prin obrăznicie deosebită și care au fost săvârșite de două persoane, cu aplicarea altor obiecte pentru vătămarea integrității corporale sau sănătății.

1.1.1 Inculpatul Percic Marin, la 30 iunie 2017, în jurul orei 23:00, în stradă, în apropierea gospodăriei lui Negru Valeriu din s. Xxxxx, raionul Xxxxxx, din

intenții huliganice, încălcând grosolan ordinea publică, manifestând neglijarea premeditată a conduitei în societate, în prezența mai multor persoane, după ce Darii Andrei, imediat ce a venit la fața locului, unde fusese chemat de către Darii Iurii pentru aplanarea conflictului apărut spontan între Burlacu Valeriu, Salajan Serghei și Todorov Nicolae, a aplicat violența fizică în privința lui Salajan Serghei și Todorov Nicolae, exprimată prin aplicarea în privința ambilor a câte o lovitură cu o bătă din lemn în regiunea capului, lovitură de la care lui Salajan Serghei i-au fost cauzate vătămări corporale ușoare sub formă de plăgi contuze în regiunea occipitală și pavilionul urechii stângi, iar lui Todorov Nicolae, vătămări corporale grave sub formă de traumatism cranio-cerebral închis cu fractura liniară a osului temporal stâng-ambele lamele, contuzie cerebrală minoră, cu edem și tumefiere a țesuturilor moi a capului, plagă și excoreație pe cap, în timp ce Todorov Nicolae de la lovitura primită căzuse jos, intenționat i-a aplicat acestuia câteva lovituri cu palmele peste față.

Prima instanță a încadrat acțiunile inculpatului Percic Marin în baza art. 287 alin. (3) Cod penal, huliganismul, adică acțiunile intenționate care încalcă grosolan ordinea publică, însoțite de aplicarea violenței asupra persoanelor, acțiuni care prin conținutul lor se deosebesc prin obrăznicie deosebită și care au fost săvârșite de două persoane, cu aplicarea altor obiecte pentru vătămarea integrității corporale sau sănătății.

2. Sentința primei instanțe a fost contestată cu apel de către:

2.1. Procuror, care a solicitat casarea parțială a sentinței în privința lui Darii Andrei, în latura pedepsei și în latura civilă, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Darii Andrei să fie recunoscut vinovat de comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 151 alin. (1), 287 alin. (3) Cod penal, cu stabilirea pedepsei în baza art. 151 alin. (1) Cod penal de 3 ani 8 luni închisoare, iar în baza art. 287 alin. (3) Cod penal de 4 ani 6 luni închisoare, iar conform art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor, să-i fie stabilită pedeapsa definitivă de 4 ani 6 luni închisoare cu executare în penitenciar de tip semiînchis.

Acțiunea civilă înaintată de Todorov Nicolae și Salajan Serghei să fie admisă și dispusă de a fi încasat de la inculpați, în beneficiul lui Todorov Nicolae a sumei de 13387,82 lei, iar în beneficiul lui Salajan Serghei a sumei de 2381,42 lei.

În rest, sentința să fie menținută.

În argumentarea apelului, apelantul a invocat că:

- reieșind din gradul prejudiciabil al faptei, prima instanță incorect a aplicat în privința lui Darii Andrei prevederile art. 90 Cod penal, suspendând condiționat executarea pedepsei pe un termen de 2 ani, or în speță, stabilirea pedepsei cu suspendarea executării ei, este neechitabilă, nejustificată și prea blândă, neproportională faptelor comise;

- în speță, inculpatul Darii Andrei a săvârșit două infracțiuni din categoria infracțiunilor grave, soldate cu vătămare corporală gravă a unei persoane și

vătămare corporală ușoară a alteia, astfel, soluția instanței de judecată cu referire la pedeapsă nu-și va atinge efectul scontat și nu va fi echitabilă în cazul dat;

- faptul că inculpatul Darii Andrei vina a recunoscut-o și sincer se căiește, are la întreținere 3 copii minori, a recuperat parțial prejudiciul cauzat, nu pot servi ca circumstanțe pentru aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal, or aceasta nu are legătură cu faptele comise, și nu caracterizează inculpatul ca pe o persoană responsabilă pentru acțiunile sale, iar recunoașterea vinovăției în cadrul procedurii simplificate, nu poate fi valorificată ca o circumstanță atenuantă conform art. 76 Cod penal, deoarece unei situații i se acordă o dublă valență juridică;

- aplicarea unei pedepse privative de libertate ar realiza scopul legii de reeducare și corectare a inculpatului, prevăzut de art. 61 Cod penal;

- prima instanță neîntemeiat a dispus lăsarea acțiunii civile spre examinare în instanța de drept comun;

- conform recipiselor prezentate în judecată rezultă că de către Darii Andrei a fost restituită părții vătămate Todorov Nicolae suma de 22 mii lei cu titlu de prejudiciu moral, lui Salajan Serghei suma de 2 mii lei cu titlu de prejudiciu moral, precum și suma de 1200 lei - cheltuieli judiciare suportate de reprezentantul legal. De către Percic Marin lui Todorov Nicolae i-a fost restituită suma de 1300 lei cu titlu de prejudiciu moral, și suma de 2500 lei cheltuieli pentru asistență juridică și transport;

- de către inculpați nu au fost recuperate cheltuielile suportate de către părțile vătămate pentru tratament și parțial pentru transport, cheltuieli care au fost probate de către părțile vătămate prin bonurile anexate la acțiunea civilă depusă de către avocatul acestora inițial în cadrul urmăririi penale, cât și ulterior fiind concretizate în instanța de judecată prin acțiune civilă de concretizare a pretențiilor;

- în atare circumstanțe, nu erau necesare probe suplimentare în dovedirea sumei despăgubirilor materiale suportate de părțile civile și nu era necesară amânarea judecării cauzei pentru administrarea unor astfel de probe. Prin urmare, în conformitate cu prevederile art. 387 Cod de procedură penală, la adoptarea sentinței de condamnare instanța era obligată să examineze acțiunea civilă, urmând să se expună asupra cuantumului despăgubirilor cuvenite.

2.2. Reprezentantul părților vătămate Todorov Nicolae și Salajan Serghei, avocatul David Larisa, care a solicitat casarea parțială a sentinței în latura pedepsei și în latura civilă, cu pronunțarea unei noi hotărâri în această parte potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care inculpaților să le fie stabilită o pedeapsă cu închisoare, cu executarea reală a acesteia și admisă integral acțiunea civilă.

În argumentarea apelului, apelantul a invocat că:

- prima instanță greșit și neîntemeiat a dispus suspendarea condiționată a executării pedepsei stabilite inculpaților în temeiul art. 90 Cod penal, fără a lua în considerare că Darii Andrei a săvârșit două infracțiuni, inculpații au atentat inclusiv asupra vieții, sănătății părților vătămate;

- aplicarea unei asemenea pedepse tolerante, non privative de libertate, neechitabile, nu va pedepsi inculpații după merit și aceștia nu vor realiza gravitatea faptelor comise, or aceștia prezintă pericol social, iar recunoașterea vinovăției și recuperarea parțială a prejudiciului nu sunt temeiuri de aplicare a prevederilor art. 90 Cod penal;

- prima instanță nu a ținut cont de caracterul infracțiunilor comise, acțiunile acestora, circumstanțele cauzei și consecințele, care atestă personalitatea inculpaților;

- inculpații au recunoscut doar în instanța de judecată vinovăția cu scopul de a beneficia de reducerea pedepsei, astfel căința sinceră este formală și declarativă;

- aceștia doar în instanța de judecată au restituit parțial prejudiciul cauzat, însă până la trimiterea cauzei în judecată aceștia nu au încercat să repare prejudiciul și nici să-și ceară scuze, nerecunoscând vinovăția în cadrul urmăririi penale;

- recunoașterea vinovăției nu putea fi luată în considerare ca circumstanță atenuantă, deoarece aceasta a atras incidența procedurii simplificate, astfel aceleiași situații juridice i-a fost acordată o dublă valență juridică;

- cât privește acțiunea civilă, prima instanță neîntemeiat a lăsat-o spre examinare în instanța civilă, fără a se expune dacă o admite sau o respinge, ce contravine prevederilor de la art. 225, 387 Cod de procedură penală;

- cuantumul despăgubirilor este expus în acțiunea civilă inițială și în cea de concretizare, fiind anexate probele, iar sumele care au fost achitate de inculpați sunt confirmate prin recipise, respectiv este stabilit suma prejudiciului nerestituit, iar instanța de judecată urma să soluționeze acțiunea civilă;

- ce ține de cheltuielile de judecată, au fost prezentate bonurile de plată pentru serviciile de asistență juridică, precum și bonurile fiscale privind cheltuielile de deplasare;

- prima instanță urma a se expune asupra pretențiilor ce țin de prejudiciul moral, ce urma a fi stabilit conform cerințelor acestora în corespundere cu principiile echității și proporționalității.

3. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 26 februarie 2019, au fost admise apelurile declarate și casată sentința în partea stabilirii pedepsei definitive, și în partea acțiunii civile, fiind pronunțată o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care lui Darii Andrei, conform art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, i s-a stabilit pedeapsa definitivă de 4 ani 6 luni închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis.

De asemenea, a fost admisă acțiunea civilă și dispusă încasarea în mod solidar de la inculpații Darii Andrei și Percic Marin în beneficiul lui Todorov Nicolae suma de 13397,82 lei, iar în folosul lui Salajan Serghei suma de 2381,42 lei.

În rest, sentința a fost menținută fără modificări.

3.1. Pentru a decide astfel, instanța de apel a constatat că prima instanță corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept și just a ajuns la concluzia că inculpatul

Darii Andrei a săvârșit infracțiunea prevăzută de art. 151 alin. (1) Cod penal și art. 287 alin.(3) Cod penal, iar Percic Marin, infracțiunea prevăzută de art. 287 alin. (3) Cod penal, însă nu a ținut cont de circumstanțele reale și personale ale inculpatului Darii Andrei, la stabilirea pedepsei neaplicând corespunzător prevederile legale ce țin de soluționarea acțiunii civile.

La fel, instanța de apel a reținut că în ședința instanței de apel, apărătorul Ciumac Nicolae în interesele inculpatului Darii Andrei a înaintat o cerere prin care a solicitat încetarea procesului penal și scoaterea de sub urmărire penală a inculpatului Darii Andrei în temeiul principiului fundamental, „*non bis in idem*”.

Instanța de apel a apreciat această cerere ca fiind inadmisibilă, notificând că aceste cerințe urmează a fi soluționate într-o procedură separată și nu în ședința instanței de apel. Or, instituția scoaterii persoanei de sub urmărirea penală este reglementată de art. 287 Cod de procedură penală al Republicii Moldova și se soluționează la altă etapă a procesului penal, într-o procedură separată.

Totodată, cu referire la pedeapsa aplicată lui Darii Andrei, instanța de apel a atestat că prima instanță a reiterat prevederile art. 6, 7, 61, 75 - 78 Cod penal, însă nu le-a aplicat corespunzător.

Instanța de apel a menționat că în speță infracțiunea comisă de către Percic Marin, conform art. 16 Cod penal al Republicii Moldova, face parte din categoria infracțiunilor grave. Circumstanțe atenuante, conform art.76 Cod penal al Republicii Moldova, la stabilirea pedepsei lui Percic Marin s-au stabilit săvârșirea infracțiunii de către un minor sau de către o persoană care a atins vârsta de 18 ani, dar nu a atins vârsta de 21 de ani. Circumstanțe agravante, conform art.77 Cod penal al Republicii Moldova, la stabilirea pedepsei nu au fost reținute.

De asemenea, instanța de apel a reținut că la locul de trai, de către organul administrației publice locale, Percic Marin se caracterizează pozitiv. La evidența medicului psihiatru și medicului narcolog nu se află. Conform Formei 246, anterior nu a fost judecat.

Astfel, instanța de apel a indicat că ținând cont de circumstanțele reale și personale ale inculpatului Percic Marin, prima instanță întemeiat i-a aplicat o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 2 ani, cu suspendarea condiționată și stabilirea unei perioade de probațiune de 1 an.

Totodată, instanța de apel a considerat că prima instanță eronat i-a aplicat lui Darii Andrei prevederile art. 90 Cod penal, suspendând condiționat executarea pedepsei cu închisoarea stabilite acestuia.

În acest sens, instanța de apel a notat că în privința lui Darii Andrei circumstanțe atenuante nu au fost stabilite, iar prima instanță greșit a considerat recunoașterea vinovăției ca circumstanță atenuantă, or inculpatul a beneficiat de o reducere a pedepsei prin prisma prevederilor art. 364¹ Cod de procedură penală, dând aceleași situații o dublă valență juridică.

Mai mult, instanța de apel a atestat că la stabilirea pedepsei lui Darii Andrei s-au stabilit circumstanța agravată - săvârșirea infracțiunii de către o persoană în stare de ebrietate.

La fel, s-a notat că la locul de trai, de către organul administrației publice locale Darii Andrei se caracterizează pozitiv. La evidența medicului psihiatru și medicului narcolog nu se află, anterior, Darii Andrei a fost judecat prin sentința Judecătorei Orhei, sediul Telenești, în baza art. 264¹ alin. (1) Cod penal.

În continuare, instanța de apel a menționat că prima instanță întemeiat a stabilit pedeapsă definitivă inculpatului Darii Andrei cu aplicarea art. 84 Cod penal, de 4 ani și 6 luni de închisoare, însă eronat, conform prevederilor art. 90 Cod penal, a suspendat executarea pedepsei, or prevederile art. 90 Cod penal în speță nu sunt aplicabile atât timp cât inculpatul a comis două infracțiuni, la materialele cauzei lipsind careva circumstanțe atenuante sau excepționale, inculpatul nu a reparat dauna materială, anterior a fost judecat și a comis infracțiunea în stare de ebrietate.

Prin urmare, instanța de apel a conchis că circumstanțele reale și personale reținute în sarcina inculpatului indică la faptul că scopul pedepsei prevăzut de legiuitor la art. 61 Cod penal poate fi executat prin stabilirea în privința inculpatului a pedepsei închisorii cu executare reală.

Totodată, instanța de apel a stabilit că prima instanță judecând cauza, neîntemeiat a lăsat fără soluționare acțiunea civilă înaintată.

În acest sens, instanța de apel a specificat că în acțiunile civile înaintate de către Todorov Nicolae și Salajan Serghei se solicită recuperarea prejudiciului material, suportat de către Salajan Serghei, dintre care 1500 lei - cheltuieli de asistență juridică, 2390 lei – cheltuieli de tratament și 991,42 lei - cheltuieli pentru transport, iar de către Todorov Nicolai, suma de 13387,82 lei, dintre care 10896,40 lei – cheltuieli de tratament, 1500 lei - cheltuieli de asistență juridică și 991,42 lei - cheltuieli de transport.

De asemenea, instanța de apel a reținut că conform recipiselor prezentate, de către Darii Andrei a fost restituită părții vătămate Todorov Nicolae suma de 22 mii lei cu titlu de prejudiciu moral, lui Salajan Serghei suma de 2 mii lei cu titlu de prejudiciu moral, precum și suma de 1200 lei - cheltuieli judiciare suportate de reprezentantul legal. De către Percic Marin lui Todorov Nicolae i-a fost restituită suma de 1300 lei cu titlu de prejudiciu moral, și suma de 2500 lei cheltuieli pentru asistență juridică și transport.

Totodată, instanța de apel a atestat că de către inculpați nu au fost recuperate cheltuielile suportate de către părțile vătămate pentru tratament și parțial pentru transport, cheltuieli care au fost probate de către părțile vătămate prin bonurile anexate la acțiunea civilă depusă de către avocatul acestora inițial în cadrul urmăririi penale, cât și ulterior fiind concretizate în instanța de judecată prin acțiune civilă de concretizare a pretențiilor.

Astfel, instanța de apel, ținând cont de prevederile art. 219 alin. (2) pct. 4, alin. (4), 220 alin. (1), (3), 225 Cod de procedură penală, 1398 Cod civil, a notat că dispune încasarea în mod solidar de la inculpați a prejudiciul material cauzat lui Todorov Nicolae în sumă de 10896,40 lei - cheltuielile pentru tratament, 1500 lei - cheltuielile de asistență juridică și 991,42 lei - cheltuieli de transport, iar lui Salajan Serghei urmează a-i reparat prejudiciul material în sumă de 2381,42 lei.

4. Decizia instanței de apel este contestată cu recurs ordinar de către:

4.1. Reprezentantul părților vătămate Todorov Nicolae și Salajan Serghei, avocatul David Larisa, care indică temeiurile pentru recurs prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6), 10) Cod de procedură penală și solicită casarea parțială a deciziei instanței de apel, în partea ce ține de prejudiciul moral solicitat în acțiunea civilă și cheltuielilor de judecată suportate după pronunțarea sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri în această parte, prin care să fie dispusă încasarea în mod solidar de la ambii inculpați în beneficiul părții vătămate Todorov Nicolae prejudiciul moral rămas neachitat în sumă de 76700 lei și cheltuielile de asistență juridică în mărime de 5000 lei, iar în beneficiul lui Salajan Serghei a prejudiciului moral rămas neachitat în sumă de 98000 lei, în rest, decizia să fie menținută.

În argumentarea recursului, recurentul a invocat că:

- instanța de apel a omis să se expune pe motivele ce țin de prejudiciul moral solicitat și a cheltuielilor de judecată suportate după pronunțarea sentinței;

- instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței;

- instanța de apel a pronunțat o decizie de admitere a acțiunii civile, dar nu s-a expus asupra cerinței de încasare a restului prejudiciului moral neachitat, ce atestă că hotărârea atacată nu cuprinde motivare pe acest aspect;

- motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii, care este expus neclar, or deși aceasta menționează că admite acțiunea civilă, careva motive de respingere parțială sau de admitere parțială a cerințelor acțiunii ce țin de quantumul prejudiciului moral nu sunt nici în partea descriptivă, nici în dispozitiv;

- una din cerințe a fost și încasarea cheltuielilor de judecată, suplimentar la cheltuielile de asistență juridică prezentate în prima instanță, prezentat în instanța de apel, bonul de plată nr. 256898 din 31.12.2018 în sumă de 5000 lei pentru servicii de asistență juridică acordată lui Todorov Nicolae, însă instanța de apel nu s-a expus pe aceste cheltuieli.

4.2. Avocații Berliba Viorel, Ungurean Ivan și Ciurac Nicolae în numele inculpatului Darii Andrei, care indică temeiurile pentru recurs prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6), 10), 11) Cod de procedură penală, precum și încălcarea art. 6, 7, 13 CEDO și art. 4 al Protocolului nr. 7 din CEDO, solicitând casarea totală a deciziei instanței de apel, cu dispunerea încetării procesului penal conform art. 275 pct. 8)-9) Cod de procedură penală.

În argumentarea recursului, recurenții au invocat că:

- persoana condamnată a fost judecată anterior în mod definitiv pentru aceeași faptă;

- Darii Andrei a fost tras la răspundere contravențională și sancționat contravențional, și la răspundere penală și sancționat penal, iar această dublă răspundere și sancționare au avut la bază fapte absolut identice, au descris același comportament din partea acelorași persoane, cu același obiect și valoare de atentare, generând incertitudine juridică incompatibilă cu principiul fundamental „non bis in idem”, consacrat la art 4 din Protocolul nr. 7 la CEDO;

- prin procesul-verbal cu privire la contravenție Seria nr. MAI03 776541 din 12 iulie 2017, întocmit de către agentul constatator al Inspectoratului de Poliție Telenești, Ion Gațcan, Darii Andrei (a.n. xxxx, domiciliu - s. xxx, raionul xxx, Republica Moldova) este învinuit că la 30 iunie 2017, în jurul orei 23:30, în s. xxxx, raionul xxxxx), i-a agresat fizic pe Salajan Sergiu și Todorov Nicolae, provocându-le vătămare intenționată ușoară a integrității corporale, pentru care a comis contravenția prevăzută la art. 78 alin. (2) Cod contravențional, la 12 iulie 2017 fiind emisă decizia agentului constatator de sancționare contravențională cu 30 u.c. a lui Darii Andrei pentru comiterea acestei contravenții, amendă achitată de Darii Andrei la 14 iulie 2017;

- prin Ordonanța ofițerului Vrabii Igor, OUP al SUP a Inspectoratului de Poliție Telenești din 18 septembrie 2017 se dispune începerea urmăririi penale cu nr. 2017350314, în baza art. 151 alin. (2) lit. d) din Codul penal, pe faptul cauzării leziunilor corporale grave lui Todorov Nicolae. Prin Ordonanța procurorului în procuratura raionului Telenești, Calugher Liliana, din 20 septembrie 2017, se dispune începerea urmăririi penale cu nr. 2017358027, pe faptul acțiunilor huliganice comise față de Salajan Sergiu și Todorov Nicolae soldate cu vătămarea integrității corporale, potrivit indicilor componenței de infracțiune prevăzute de art. 287 alin. (3) din Codul penal;

- la 27 septembrie 2017, prin cererea de revizuire nr. 1836, procurorul Burduja Nicolae, s-a adresat, ilegal și arbitrar, către agentul constatator și Inspectoratul de Poliție Telenești, prin care a solicitat, abuziv și contrar normelor procesual-contravenționale, admiterea cererii de revizuire și anularea deciziei irevocabile a agentului constatator al Inspectoratului de Poliție Telenești, Gațcan Ion, din 12 iulie 2017, precum și încetarea procedurii contravenționale;

- la 02 octombrie 2017, Vrăjitoru Alexei, șef al Inspectoratului de Poliție Telenești, admite, ilegal și contrar normelor procesual-contravenționale, cererea de revizuire și anulează ilegal decizia irevocabilă a agentului constatator al Inspectoratului de Poliție Telenești, Gațcan Ion, din 12 iulie 2017 privind aplicarea sancțiunii contravenționale față de Darii Andrei, cu încetarea procesului-verbal cu privire la contravenție Seria nr. MAI03 776541 din 12 iulie 2017;

- prin ordonanța procurorului din 09 ianuarie 2018, bănuitul Darii Andrei a fost pus sub învinuire, incriminându-i comiterea infracțiunilor prevăzute la art. 151

alin. (1) și art. 287 alin. (3) din Codul penal, iar prin sentința Judecătorei Orhei (sediul Telenești) din 16 octombrie 2018, inculpatul Darii Andrei Andrei se recunoaște vinovat și condamnat de săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art. 151 alin. (1) Cod penal și de art. 287 alin. (3) Cod penal;

- repetarea procedurilor definitiv închise, care au la bază fapte absolut identice referitor la Darii Andrei, descriu același comportament din partea aceluiași persoane, cu același obiect și valoare de atentare, generează incertitudine juridică incompatibilă cu principiul fundamental „non bis in idem”, consacrat la art. 4 din Protocolul nr. 7 la CEDO;

- Curtea Constituțională, în hotărârea nr. 13 din 11 iunie 2013 (pct. 61), constată că „*principiul non bis in idem*” derivă din normele constituționale ale articolelor 4, 21 și 25 din Constituție. Dreptul de a nu fi judecat sau pedepsit de două ori pentru aceeași faptă a devenit un principiu fundamental și incontestabil al oricărui sistem de drept și este garantat de normele actelor internaționale, la care a aderat și Republica Moldova. De asemenea, hotărârea Curții Constituționale nr. 26 din 23 noiembrie 2010 (pct. 5 și pct. 6) subliniază că (...) dreptul de a nu fi urmărit, judecat sau pedepsit de mai multe ori pentru aceeași faptă derivă din art. 21 din Constituție;

- Curtea Constituțională a reținut că, în corespundere cu jurisprudența CtEDO, majoritatea contravențiilor intră în câmpul de aplicare al „*materiei penale*” din CEDO. Astfel, CtEDO a decis că, în pofida depenalizării anumitor infracțiuni, caracterul atât preventiv, cât și coercitiv al sancțiunilor administrative de substituție este suficient, în corespundere cu art. 6 din CEDO, pentru a stabili natura penală a infracțiunii (Cauza Peresen c. Danemarca (Hotărârea din 14 septembrie 1998));

- Cauza Gradinger c. Austria (Hotărârea din 23 octombrie 1995), CtEDO reamintește că art. 4 al Protocolului nr. 7 din CEDO are drept scop interzicerea repetării procedurilor penale închise definitiv, evitând ca o persoană să fie urmărită sau pedepsită penal de două sau mai multe ori pentru aceeași faptă. Deși denumirea, natura și scopul celor două infracțiuni au fost diferite, a existat o încălcare a art. 4 al Protocolului nr. 7 din CEDO, în măsura în care ambele decizii s-au bazat pe același comportament al reclamantului;

- în Cauza Franz Fischer c. Austria (Hotărârea din 29 mai 2001, pct. 22), CtEDO a opinat că art. 4 din Protocolul nr. 7 la CEDO are ca obiect să interzică repetarea procedurilor penale definitiv închise, ceea ce rezultă, așadar, o interdicție privind procedurile penale consecutive;

- pe același fapt (după mai bine de 2 luni de la achitarea amenzii), pentru care Darii Andrei a fost sancționat contravențional și a achitat amenda în termen de 72 de ore, s-a dispus începerea urmăririi penale;

- instanța de apel, prin cererea apărătorului Ciumac Nicolae din 26 februarie 2019, a fost sesizată referitor la încălcarea principiului fundamental „non bis in idem” în privința lui Darii Andrei, inclusiv au fost depuse probe noi, în acest sens.

Instanța de apel urma să examineze, administreze și să dea o apreciere juridică acestor probe prezentate și, eventual, să înceteze procesul penal. Or, formula juridică menționată de către instanța de apel precum că „astfel de cerințe urmează a fi soluționate într-o procedură separată și nicidecum în ședința instanței de apel, contravine direct standardelor naționale, și internaționale, inclusiv art. 4 din rotocolul nr. 7 la CEDO;

- Darii Andrei a fost tras la răspundere contravențională și sancționat contavențional, și la răspundere penală,și sancționat penal, iar această dublă răspundere și sancționare au avut la bază fapte absolut identice, au descris același comportament din partea acelorași persoane, cu același obiect și valoare de atentare, generând incertitudine juridică incompatibilă cu principiul fundamental „non bis in idem”, consacrat la art. 4 din Protocolul nr. 7 la CEDO;

- eroarea gravă de fapt, vizează aplicarea unei proceduri de revizuire arbitrară, care încalcă normativul adoptat în această materie, și constă în admiterea arbitrară a cererii de revizuire depusă de către procuror pe numele șefului Inspectoratului de Poliție Teleneshti, iar prin admiterea arbitrară a acesteia, este afectată soluția instanței care a urmat după revizuirea acestui proces contravențional, fiind admisă revizuirea de către o autoritate incompetentă și în defavoarea contravenientului;

- indiferent de natura și puterea actelor sau probelor, orice act, care are ca temei acte sau probe obținute ilegal sau cu încălcarea procedurilor, are ca efect nulitatea actelor întocmite ulterior, zis și principiul fructul pomului otrăvit;

- CtEDO menționează că, pentru a stabili dacă procedura în ansamblu a fost echitabilă, trebuie să se ia în considerare calitatea probelor, în special să se verifice dacă circumstanțele în care au fost obținute generează îndoiala cu privire la credibilitatea sau exactitatea lor (Cauza Gafghen c. Germania (Hotărârea din 30 iunie 2008, pct. 164); Cauza Khan c. Marea Britanie (Hotărârea din 12 mai 2000, pct. 35 și 37); Cauza Allan c. Marea Britanie (Hotărârea din 5 noiembrie 2002, pct. 43); Cauza Jalloh c. Germania (Hotărârea din 11 iulie 2006, pct. 96));

- problema de drept de importanță generală abordată se referă la mecanismul de respectare a principiului fundamental al echității și legalității în dreptul procesual-penal, care a pus în acțiune un mecanism de nerespectare a principiului legalității incriminării și sancționării (pe baza principiului fructului pomului otrăvit), iar eroarea gravă de drept indică la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului pe baza unei proceduri inechitabile, arbitrară și contrare normativului procesual-penal în vigoare;

- motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii și s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale;

- instanța de apel în decizie a statuat că instanța de fond întemeiat a stabilit pedeapsa definitivă inculpatului Darii Andrei cu aplicarea art. 84 Cod penal de 4,6 ani și 6 luni de închisoare (pct. 91). În fapt, însă, instanța de apel a decis: „lui Darii Andrei, conform art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin

cumul parțial al pedepselor aplicate a-i stabili definitiv pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 4 (patru) ani și 6 (șase) luni, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis. Or, nu se cunoaște și este cert că este o diferență între 4,6 ani închisoare, pe de o parte, iar, pe de altă parte, 4 ani închisoare. Ce denotă că dispozitivul deciziei contrazice motivării;

- concluziile și abordările instanței de apel ce țin de neaplicarea art. 90 Cod penal sunt nejustificate și contrare legislației în vigoare, or art. 90 Cod penal nu oferă temei de a nu fi aplicat în cazul comiterii a două infracțiuni, iar circumstanțele atenuante și agravante se iau în considerare la individualizarea pedepsei dar nu la individualizarea executării acesteia;

- problema de drept de importanță generală abordată se referă la mecanismul de respectare a principiului legalității sancționării penale, iar erorile grave de drept indică la aplicarea închisorii pe un termen neclar și în afara normativului penal, contrar art. 7 din CEDO.

5. La recursul ordinar declarat de avocatul David Larisa - reprezentantul părților vătămate/civile Todorov Nicolae, Salajan Serghei, în conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, au depus referință avocații Berliba Viorel și Ungurean Ivan în numele inculpatului Darii Andrei, prin care invocă că instanța de apel trebuia să argumenteze faptul neaudierii nemijlocite a inculpaților și a tuturor martorilor, inclusiv și privind cererea de încălcare a principiului fundamental ”*non bis in idem*” în privința lui Darii Andrei.

Totodată, indică că instanța de apel nu și-a îndeplinit obligația de a rejudeca cauza în procedură generală, contrar art. 419 Cod de procedură penală, și respectiv, de a pune la baza hotărârii adoptate acele probe care trebuiau a fi cercetate în condițiile nemijlocirii și contradictorialității, oferindu-i lui Darii Andrei posibilitatea de a se apăra efectiv.

La fel, instanța de apel în partea descriptivă menționează că casează total sentința contestată, însă în dispozitiv indică că doar în partea stabilirii pedepsei definitive inculpatului Darii Andrei și în partea soluționării acțiunii civile.

Mai mult, indică că instanța de recurs este menită să verifice dacă procedurile în întregime au fost conforme cerințelor art. 6 CEDO.

6. Judecând recursul ordinar declarat de **avocatul David Larisa – reprezentantul părților vătămate/civile Todorov Nicolae și Salajan Serghei**, în baza actelor din dosar, Colegiul penal lărgit constată că acesta urmează a fi admis din următoarele considerente.

În speță se constată, că recurentul s-a conformat prevederilor art. 422 Cod de procedură penală și a declarat recursul ordinar în termen.

Conform prevederilor art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța de recurs este în drept să admită recursul și să dispună rejudecarea de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Potrivit art. 414 Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel. În vederea soluționării apelului, instanța de apel poate da o nouă apreciere probelor. Instanța de apel se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Chestiunile de fapt asupra cărora s-a pronunțat sau trebuia să se pronunțe prima instanță și care prin apel se transmit instanței de apel sunt: dacă fapta reținută ori numai imputată s-a săvârșit ori nu, dacă fapta a fost comisă de inculpat și în ce împrejurări s-a comis, dacă probele corect au fost apreciate prin prisma cumulului de probe anexate la dosar în conformitate cu art. 101 Cod de procedură penală.

La chestiuni de drept se referă cele ce țin de faptul: dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, dacă infracțiunea a fost corect calificată, dacă pedeapsa a fost individualizată și aplicată just; dacă normele de drept procesual penal sau administrativ au fost corect aplicate și hotărârea adoptată să conțină răspuns la toate motivele invocate.

În același context, Colegiul penal lărgit menționează, că hotărârile pronunțate de instanțele ierarhic inferioare trebuie să fie motivate atât în fapt, cât și în drept, în corespundere cu prevederile legislației în vigoare, pentru a permite instanței ierarhic superioare de a verifica corespunderea hotărârii pronunțate cu legea. Necesită a se avea în vedere că nu numai nemotivarea hotărârii, dar și motivarea insuficientă sau motivarea în termeni generali-vagi, reprezintă motiv de casare. Colegiul penal constată că aceste prevederi legale deși sunt obligatorii, nu au fost întocmai respectate la judecarea prezentei cauze în ordine de apel.

Din textul recursului declarat, se atestă că recurentul critică decizia instanței de apel prin prisma temeiului de recurs prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, sub aspectele că instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței.

Totodată, Colegiul penal lărgit notează că deși recurentul indică în recurs și temeiul de recurs prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală, acesta în textul cererii de recurs nu invocă nici un motiv în susținerea acestui temei de recurs.

Verificând legalitatea deciziei atacate sub aceste aspecte, Colegiul penal lărgit reține că în speță și-a găsit confirmarea temeiul de recurs prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, în sensul că instanța de apel nu s-a pronunțat asupra motivelor invocate în apel.

La acest capitol, analizând partea descriptivă a deciziei instanței de apel (f.d. 208-225, vol. II) se atestă că instanța de apel contrar cerințelor art. 414 alin. (5)

Cod de procedură penală nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apelul declarat de reprezentantul părții vătămate (f.d. 159, vol. II), cu referire la prejudiciul moral solicitat în acțiunea civilă, descrise și în pct. 2.1. a prezentei decizii și nu a examinat astfel chestiunile esențiale supuse atenției sale, cum ar fi:

„- prima instanță urma a se expune asupra pretențiilor ce țin de prejudiciul moral, ce urma a fi stabilit conform cerințelor acestora în corespundere cu principiile echității și proporționalității”.

Astfel, anume asupra acestui motiv invocat în apelul reprezentatului părților vătămate, relatat supra, instanța de apel nu s-a pronunțat, lăsându-l fără argumentarea cuvenită.

În aceeași ordine de idei, Colegiul penal lărgit reține că din conținutul părții descriptive a deciziei atacate (f.d. 208-225, vol. II), rezultă că instanța de apel contrar prevederilor art.101, 414 Cod de procedură penală, a adoptat soluția în cauză și nu s-a expus asupra unor motive invocate în apel și nu a întreprins toate măsurile de a elucida toate circumstanțele cauzei, prin ce a fost afectată soluția adoptată și astfel recursul declarat urmează a fi admis.

Totodată, Colegiul penal lărgit atestă că deși în instanța de apel avocatul David Larisa – reprezentantul părții vătămate a înaintat solicitarea privind compensarea cheltuielilor de asistență juridică suportate în instanța de apel, și a prezentat un bon de plată în susținerea acestei solicitări (f.d.182, 200 vol. II), se observă că instanța de apel în decizia sa a omis să se expună și asupra acestei chestiuni, ce contravine prevederilor art. 414 Cod de procedură penală, art. 6 CEDO și nu poate fi acceptat de instanța de recurs ordinar.

În acest context, Colegiul penal lărgit indică că potrivit jurisprudenței constante a CtEDO, expuse în cazurile aplicării art. 6 al Convenției, s-a conchis că o hotărâre motivată demonstrează că părțile au fost auzite în cadrul procesului penal (Suominen c. Finlandei (2003) §37, Kuznetsov și alții c. Rusiei (2007) §85).

Totodată, în hotărârea CtEDO în cauza Helle împotriva Finlandei, 19 decembrie 1997, pct. 60, se reține că noțiunea de proces echitabil necesită ca o instanță internă care nu și-a motivat decizia, fie prin însușirea motivelor furnizate de o instanță inferioară fie prin alt mod, **să fi examinat totuși în mod real chestiunile esențiale supuse atenției sale.**

Mai mult, CtEDO în hotărârea sa din cauza Tonchev vs Bulgaria din 19.11.2009, a statuat că dacă sistemul intern permite reclamanților să introducă o acțiune civilă alăturată procesului penal, statul are obligația să se asigure că aceștia se bucură de garanțiile fundamentale prevăzute de art. 6 CEDO, iar prin nesoluționarea acțiunii civile în speță s-a încălcat art. 6 CEDO.

Colegiul penal lărgit mai constată, că prin omisiunea instanței de apel de a se expune asupra acestor chestiuni supuse atenției sale a fost încălcat dreptul părților vătămate la recuperarea de daune în procesul penal și astfel recursul declarat de avocatul David Larisa – reprezentantul părților vătămate, urmează a fi admis, iar decizia instanței de apel casată parțial în partea soluției privind prejudiciul moral și

cheltuielile de asistență juridică în instanța de apel, cu dispunerea rejudecării cauzei în această parte de instanța de apel.

La rejudecarea cauzei, instanța de apel urmează să se conducă de dispozițiile art. 436 Cod de procedură penală, care prevede procedura de rejudecare și limitele acesteia, să se pronunțe la modul convenit și în strictă conformitate cu prevederile Legii procesual penale – asupra motivelor esențiale indicate în cererea de apel declarată de reprezentantul părților vătămate și în măsura competenței sale asupra motivelor din recursul declarat, nominalizate în prezenta decizie, să țină cont de toate circumstanțele de fapt și de drept ale cauzei, să elucideze faptele importante pentru soluționarea justă și promptă a cauzei date, să-și argumenteze clar concluziile sale în decizia adoptată, și în dependență de circumstanțele constatate, ținând cont de motivele casării deciziei atacate, să pronunțe o hotărâre legală și întemeiată, în conformitate cu prevederile art. 417 Cod de procedură penală și jurisprudența CtEDO.

6.1. Judecând recursul ordinar declarat de către avocații Berliba Viorel, Ungurean Ivan, Ciumac Nicolae cu inculpatul Darii Andrei, în baza actelor din dosar, Colegiul penal lărgit constată că acesta urmează a fi respins ca inadmisibil din următoarele considerente.

Conform art. 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, instanța de recurs, judecând recursul, îl respinge ca inadmisibil, cu menținerea hotărârii atacate.

Potrivit prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent. Or, art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, prevede că hotărârile instanței de apel pot fi atacate cu recurs ordinar pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel la judecarea cauzei.

La caz se reține, că potrivit textului recursului, recurenții invocă temeiurile pentru recurs prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6), 10), 11) Cod de procedură penală, sub aspectele că motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii și s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale, persoana condamnată a fost judecată anterior în mod definitiv pentru aceeași faptă, precum și încălcarea art. 6, 7, 13 CEDO și art. 4 al Protocolului nr. 7 din CEDO, prin prisma principiului „non bis in idem”.

Verificând legalitatea hotărârii atacate sub aceste aspecte, Colegiul penal lărgit reține că motivele invocate de recurent în susținerea acestor temeiuri de recurs nu s-au confirmat în urma cercetării materialelor cauzei.

Colegiul penal lărgit notează că, prezenta cauză penală în privința lui Darii Andrei a fost examinată de prima instanță în temeiul cererii scrise a inculpatului Darii Andrei (f.d. 111, vol. I), în procedura simplificată conform prevederilor art. 364¹ Cod de procedură penală.

Ulterior, sentința de condamnare a primei instanțe a fost contestată cu apel doar de către procuror și de către reprezentantul părților vătămate în partea modului de executare a pedepsei și în latura civilă, sentința nefiind atacată cu apel de către inculpatul Darii Andrei sau vreun apărător-avocat în numele său.

Prin decizia instanței de apel au fost admise apelurile declarate, casată sentința primei instanțe în partea modului executării pedepsei, fiind exclusă aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal în privința inculpatului Darii Andrei și modificată sentința în latura civilă.

Totodată, Colegiul penal lărgit atestă că prin recursul declarat de către avocații Berliba Viorel, Ungurean Ivan, Ciumac Nicolae cu inculpatul Darii Andrei, aceștia contestă decizia instanței de apel sub aspectele precum că în speță ar fi fost încălcate prevederile art. 6, 7, 13 CEDO și art. 4 al Protocolului nr. 7 din CEDO, prin prisma principiului „non bis in idem” și că instanța de apel greșit prin soluția sa a exclus aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal în privința inculpatului Darii Andrei.

Astfel, având în vedere circumstanțele relatate supra și prevederile art. 420 alin. (4) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit invocă că decizia instanței de apel, neatacată cu apel de inculpatul Darii Andrei, putea fi contestată cu recurs ordinar de către partea apărării, doar în partea soluției instanței de apel de modificare a modului de executare a pedepsei stabilite sau în latura civilă, decăzând astfel din dreptul de a contesta decizia instanței de apel sub aspectul vinovăției, calificării acțiunilor inculpatului sau precum că în speță ar fi fost încălcate art. 6, 7, 13 CEDO și art. 4 al Protocolului nr. 7 din CEDO, prin prisma principiului „non bis in idem”, ce denotă inadmisibilitatea acestor alegații.

Subsidiar, Colegiul penal lărgit consideră necesar de a elucida suplimentar în urma verificării materialelor cauzei, în privința alegațiilor recurenților, precum că în speță ar fi fost încălcate art. 6, 7, 13 CEDO și art. 4 al Protocolului nr. 7 din CEDO, prin prisma principiului „non bis in idem”, că acestea sunt inadmisibile și inclusiv din considerentul că constituie o interpretare subiectivă a recurenților, ce nu corespunde pe deplin circumstanțelor cauzei.

În acest sens, Colegiul penal lărgit reține următoarele aspecte ce rezultă din materialele cauzei penale:

- procesul-verbal cu privire la contravenție din 12 iulie 2017 (f.d. 32, vol. I) a fost întocmit în privința lui Darii Andrei pentru fapta contravențională de **vătămarea intenționată ușoară a integrității corporale** a lui Todorov Nicolae, prevăzută de art. 78 alin. (2) Cod contravențional;

- în cererea privind revizuirea deciziei agentului constator și în hotărârea de revizuire (f.d. 42-43, vol. I) s-a notat ca temei de revizuire și încetare a procesului contravențional din 12.07.2017 este concluzia raportului de expertiză nr. 238 din 16 august 2017, care a determinat că lui Todorov Nicolae în rezultatul acțiunilor infracționale i-au fost provocate **vătămări corporale grave** și că pe

faptul dat a fost pornită urmărirea penală pe bănuială rezonabilă de comitere a infracțiunii prevăzute de art. 151 alin. (2) lit. b) Cod penal;

- hotărârea de revizuire a fost adoptată cu respectarea procedurii prevăzute de art. 476, 477 Cod contravențional, prin înaintarea cererii de către procuror (f.d. 40, 41, vol. I), examinată de instanța a cărei decizie a rămas definitivă prin neatacare, în prezenta speță agentul constator a Inspectoratului de Poliție Telenești, care a întocmit procesul-verbal cu privire la contravenție din 12 iulie 2017;

- hotărârea de revizuire a cauzei contravenționale, prin care a fost anulată decizia agentului constator din 12.07.2017, privind aplicarea sancțiunii rezonabilă față de Darii Andrei, pentru comiterea art. 78 alin. (2) Cod contravențional, cu încetarea procesului contravențional, nu a fost contestată cu recurs de partea apărării și a devenit definitivă și irevocabilă;

- urmărirea penală în prezenta speță a fost pornită pe bănuiala rezonabilă de comitere a infracțiunii prevăzute de art. 151 alin. (2) lit. d) Cod penal, adică **vătămarea intenționată gravă a integrității corporale sau a sănătății** (f.d. 1, vol. I), pe faptă cu urmări diferite, mai grave decât cele reținute în procesul-verbal cu privire la contravenție din 12.07.2017, circumstanțe noi despre care nu se cunoștea la momentul întocmirii aceluși proces-verbal cu privire la contravenție anulat.

Prin urmare, având în vedere circumstanțele expuse supra, Colegiul penal lărgit respinge ca inadmisibile criticile recurenților cu privire la încălcarea art. 6, 7, 13 CEDO și art. 4 al Protocolului nr. 7 din CEDO, prin prisma principiului „non bis in idem” și consideră că constatările Hotărârilor CtEDO specificate de recurenți, nu sunt aplicabile în prezenta speță, or inculpatul nu a fost urmărit sau pedepsit penal sau contravențional pentru săvârșirea infracțiunii pentru care a fost deja achitat sau condamnat printr-o hotărâre definitivă (procesul contravențional în speță a fost încetat în urma admiterii cererii de revizuire), dar procesul penal a fost pornit în virtutea faptului că prin raportul de expertiză nr. 238 din 16 august 2017, s-a constatat că în rezultatul acțiunilor sale infracționale, părții vătămate i-au fost provocate **vătămări corporale grave**, acțiunile acestuia depășind gravitatea unei fapte contravenționale. Mai mult, fiind recunoscut vinovat și de comiterea infracțiunii de huliganism, circumstanțe și fapte, pe care inculpatul Darii Andrei, atât în prima instanță, cât și în instanța de apel a recunoscut că le-a comis, și nu a înaintat careva obiecții în privința sentinței primei instanțe pe aceste aspecte.

Cu referire la criticile recurenților, precum că: *„concluziile și abordările instanței de apel ce țin de neaplicarea art. 90 Cod penal sunt nejustificate și contrare legislației în vigoare, or art. 90 Cod penal nu oferă temei de a nu fi aplicat în cazul comiterii a două infracțiuni, iar circumstanțele atenuante și agravante se iau în considerare la individualizarea pedepsei dar nu la individualizarea executării acesteia”*, Colegiul penal lărgit atestă că sunt neîntemeiate, or instanța de apel în decizie (f.d. 221 – 225, vol. II), și-a motivat

corect soluția de casare a sentinței primei instanțe în partea individualizării modului de executare a pedepsei stabilite inculpatului Darii Andrei, cu pronunțarea unei noi hotărâri în această parte, prin care a exclus aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal în privința inculpatului Darii Andrei, ținând cont de circumstanțele cauzei, că inculpatul a comis două infracțiuni, a recuperat parțial prejudiciul cauzat.

Prin urmare, din textul deciziei instanței de apel, rezultă că aceasta a ținut cont de cerințele stipulate la art. 90 Cod penal, care prevăd opțiunea/posibilitatea dar nu obligația instanțelor de judecată de a aplica instituția suspendării condiționate a executării pedepsei.

Astfel, luând în considerare cele expuse, Colegiul penal lărgit conchide că soluția de excludere a aplicării prevederilor art. 90 Cod penal în privința inculpatului Darii Andrei, a fost adoptată corect de instanța de apel, și va duce la realizarea scopului legii penale, de restabilire a echității sociale, corectare și reeducare a inculpatului Darii Andrei, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni, atât din partea acestuia, cât și a altor persoane.

Ce ține de argumentele recurenților că „*instanța de apel în decizie a statuat că instanța de fond întemeiat a stabilit pedeapsa definitivă inculpatului Darii Andrei cu aplicarea art. 84 Cod penal de 4,6 ani și 6 luni de închisoare (pct. 91). În fapt, însă, instanța de apel a decis: „lui Darii Andrei, conform art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate a-i stabili definitiv pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 4 (patru) ani și 6 (șase) luni, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis. Or, nu se cunoaște și este cert că este o diferență între 4,6 ani închisoare, pe de o parte, iar, pe de altă parte, 4 ani închisoare. Ce denotă că dispozitivul deciziei contrazice motivării*”, Colegiul penal lărgit consideră că sunt irelevante, și nu afectează corectitudinea deciziei instanței de apel în această parte, or aceasta în decizia sa (f.d. 224, vol. II), a notat cu litere patru ani și șase luni închisoare pedeapsa stabilită de prima instanță, ce denotă lipsa a careva incertitudini cu referire la termenul de pedeapsă ce urmează a fi executat de inculpatul Darii Andrei, și nu poate fi acceptat că dispozitivul deciziei contravine motivării.

În consecință, Colegiul penal lărgit nu a constatat prezența erorilor de drept invocate în recurs de către avocații Berliba Viorel, Ungurean Ivan, Ciumac Nicolae cu inculpatul Darii Andrei, care ar fi afectat hotărârea atacată, deoarece soluția adoptată de către instanța de apel în partea stabilirii modului de executare a pedepsei este legală și întemeiată, iar recursul ordinar declarat urmează a fi respins ca inadmisibil, fiind vădit neîntemeiat.

7. În baza motivelor invocate în pct. 6 a prezentei decizii și conducându-se de prevederile art. 434, 435 alin. (1) pct. 1), 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

DECIDE :

Respinge ca inadmisibil recursul ordinar declarat de către avocații Berliba Viorel, Ungurean Ivan, Ciumac Nicolae cu inculpatul Darii Andrei.

Admite recursul ordinar declarat de către avocatul David Larisa - reprezentantul părților vătămate/civile Todorov Nicolae, Salajan Serghei, casează decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 26 februarie 2019, în cauza penală privindu-i pe **Darii Andrei Xxxx și Percic Marin Xxxxx**, în partea soluției privind prejudiciul moral și cheltuielile de asistență juridică în instanța de apel, cu dispunerea rejudecării cauzei în această parte de către Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată.

În rest se mențin prevederile deciziei atacate.

Decizia în partea dispusă rejudecării nu este susceptibilă de a fi atacată, în rest este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la **21 noiembrie 2019**.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Toma Nadejda

Țurcan Anatolie

Cobzac Elena

Boico Victor